

Politikai és közéleti abszurditások - Az amerikai–magyar kapcsolatokról

2012 május 26. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

A túlterjeszkedett birodalmak bukásra ítéltettek. Ennek tudatában az Egyesült Államok el?bb-utóbb kénytelen lesz a világ több pontjáról visszavonulni, felborítva ezzel a ma meglév? geopolitikai egyensúlyt.

Amennyiben az Európai Unió tagállamai képesek a gazdasági és politikai integráció mellett er?s katonai birodalomként is fellépni, akkor egyeztetni kell a stratégiai jelent?ség? lépéseket.

Ezek hiányában ugyanis a nyugati, keresztény civilizáció további térszűntése várható. A feltörekv? új birodalmak ugyanis még nem ismerik a túlzott nemzetközi kötelezettségvállalás, a túlterjeszkedés fogalmát, illetve ennek folyamatát és következményeit.

A 2011 szeptembere után folytatott amerikai külpolitika ma már finanszírozhatatlan. Az amerikai katonai kiadások biztosítására csak egy dinamikusan fejl?d? gazdaság lenne képes, de az Egyesült Államok vezet?inek is szembe kellett nézniük a 2008-as amerikai ingatlan- és hitelválság következményeként megjelen? m?ködési zavarokkal. Ráadásul az USA maga mögött polgárháborús helyzetet hagyva vonult ki Irakból, és már az is biztosra vehet?, hogy Afganisztánban sem sikerült megtörni a tálibok erejét.

Az amerikai társadalom és gazdaság válságának egyik legf?bb oka a korábban meglév? társadalmi konszenzus felbomlása, amit a szociális ellátórendszerek fokozatos leépülése és a soha nem látott jövedelemkülönbségek gyors növekedése idézett el?. A keynesi gazdaságpolitika háttérbe szorulása miatt az amerikaiak jelent?s része kölcsönök segítségével próbálta meg biztosítani korábbi életszínvonalát. A jövedelemelosztás módosítása mellett az állami kiadások csökkentése lehet a reális cél, ez utóbbi azonban elképzelhetetlen a hadi kiadások lefaragása nélkül.

Az amerikai–magyar kapcsolatok elemzésekor aligha hagyhatjuk megjegyzés nélkül az USA vezet? külpolitikájának lekezel? stílusát, agresszivitását, a nemzeti szuverenitás megsértését. Közismertek a demokrata Hillary Clinton amerikai külügyminiszter nem túl udvarias kritikai megjegyzései, a republikánusokhoz köt?d? Charles Gati, Mark Palmer nyílt fellépései, valamint az amerikai nagykövetség ugyancsak kifogásolható tevékenysége. Martonyi János külügyminiszter egy levelében hangsúlyozta, hogy az 1989-es rendszerváltozás min?ségileg új, szilárd alapokra helyezte az együttm?ködést, „értékalapú barátság bontakozott ki a két ország között. A magyar társadalom szemében az Egyesült Államok a szabadság zászlóviv?je, és térségünkben különösen érezzük, hogy méltán záródik az amerikai himnusz azzal a két sorral, hogy a »csillagokkal díszített lobogó dics?ségesen lobog a szabadság földje és a bátrak hazája felett.« (...) A magyar kormány számára a megváltozott geopolitikai környezetben is egyértelm?, hogy az amerikai együttm?ködésnek nincs valós alternatívája.” (Alaposan megérteni, Heti Válasz, 2011. december 15.)

A magyar külügyminiszter barátságos levele jó néhány vitatható állítást tartalmaz. Amerika ma már sokak számára nem a demokrácia mintaszülője, saját határain túl pedig – visszaélve katonai fölényével – igazi birodalomként viselkedik: érdekeit minden eszközzel és bármilyen áron megvédi, és ha a helyzet úgy kívánja, katonai szövetségeseit habozás nélkül elárulja, magára hagyja. Az USA az erkölcsi etalon szerepében tetszeleg, miközben morális tokéját régen lenullázta.

Az elmúlt húsz év átgondolatlan külpolitikai stratégiájának köszönhetően azonban a magyar külpolitika mozgásterét – elsősorban atlantista elkötelezettsége miatt – minimálisnak mondható. Éppen ezért nélkülözhetetlen, egy olyan – teljesen új, a mai realitásokra és tendenciákra épülő – geopolitikai stratégia kidolgozása, amelynek középpontjában a magyar nemzeti érdekek érvényesítése és védelme áll. Csak ezt követheti a szövetségeseinek szóló segítségnyújtás, ami azonban soha nem lehet kőbe vésett. Ki kell lépni az utolsó csatlós hálátlan szerepköréből.

Az Orbán-kormány elleni amerikai támadások után az a kérdés is felvetődik, hogy érdemes-e az USA külpolitikáját szolgáló módon támogatni? Mi a hozadéka az olyan gesztusoknak, mint a Tom Lantos Intézet létrehozása, az amerikai foglyok befogadása. Tartunk tőle, hogy a két ország együttműködése nem érték- és érdekalapú.

Tóth Gy. László

politológus,

a miniszterelnök volt főtanácsadója

demokrata.hu

Ajánló